

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania T. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Lublinie

o prawo do renty rodzinnej i prawo do renty socjalnej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 15 stycznia 2025 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 18 października 2023 r., sygn. akt III AUa 48/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
odstępuje od obciążania T.M. kosztami postępowania
kasacyjnego strony przeciwnej.**

l.n

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lublinie odmówił T.M. prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu L.M. z powodu braku całkowitej niezdolności do pracy.

Decyzją z dnia 17 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lublinie odmówił T.M. prawa do renty socjalnej z powodu braku całkowitej niezdolności do pracy.

Wyrokiem z 26 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołania od powyższych decyzji.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, wyrokiem z dnia 18 października 2023 r., oddalił apelację odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego.

W sprawie ustalono, że T.M., urodzony się [...] 1988 r., w dniu 29 lutego 2016 r. wystąpił z wnioskiem o ustalenie prawa do renty rodzinnej po zmarłym w dniu [...] 2006 r. ojcu L.M. . Lekarz orzecznik 14 kwietnia 2016 r. uznał, że odwołujący się nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Na skutek zgłoszonego sprzeciwu, sprawa została przekazana do komisji lekarskiej, która w orzeczeniu z dnia 13 maja 2016 r. uznała, że odwołujący się nie jest całkowicie niezdolny do pracy oraz samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolny do pracy w okresie od ukończenia 16 lat lub w okresie do ukończenia nauki w szkole, jeżeli dzieci przekroczyło 16 lat życia, jednak nie później niż do osiągnięcia 25 lat.

W dniu 26 lutego 2016 r. T.M. wystąpił z wnioskiem o rentę socjalną. Lekarz orzecznik w orzeczeniu z dnia 14 kwietnia 2016 r. uznał, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy. Po rozpoznaniu sprzeciwu od powyższego rozstrzygnięcia, komisja lekarska w orzeczeniu z dnia 13 maja 2016 r., uznała, że odwołujący się nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

T.M. ma wykształcenie średnie ogólne. Z dniem 1 października 2008 r. rozpoczął studia stacjonarne pierwszego stopnia na Wydziale Inżynierii Środowiska Politechniki [...]. Został skreślony z listy studentów na drugim roku studiów z dniem 1 lipca 2011 r. W 2012 r. pracował przez około 7 miesięcy jako pracownik fizyczny w Belgii. Po powrocie do Polski podejmował prace dorywcze przy remontach mieszkań. W 2014 r. przez 4 miesiące był zatrudniony przy produkcji cukierków w firmie „S.”. W 2014 r., po ukończeniu 25 lat, podjął studia zaoczne na Politechnice [...] w L. na Wydziale Budownictwa. Studiował przez jeden semestr. Nie był zarejestrowany jako osoba bezrobotna; w dacie złożenia wniosków o rentę rodzinną i rentę socjalną pozostawał na utrzymaniu matki.

Odwołujący się cierpi na objawową, obustronną neuralgię II gałęzi nerwu trójdzielnego, stan po leczeniu operacyjnym - rinoseptoplastyce z powodu deformacji pourazowej nosa zewnętrznego w 2008 r., zaburzenia depresyjne w wywiadzie leczone psychiatrycznie, zmiany zapalne w lewej zatocie szczękowej i

prawej klinowej, torbiele okołokorzeniowe wokół zębów trzonowych VIII. Powyższe schorzenia nie powodowały całkowitej niezdolności do pracy powstałej przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole przed ukończeniem 25 roku życia.

W czasie trwania niniejszego postępowania T.M. postawiono zarzut, że w dniu 16 maja 2018 r. w L., działając w bezpośrednim zamiarze pozbawienia życia swojej matki E.M. wielokrotnie uderzył ją nożem o długości ostrza 20 cm w twarz, szyję oraz kończyny dolne i lewą górną, powodując tym obrażenia ciała w postaci rozległych ran o charakterze klutym w zakresie lewej strony twarzy oraz obu powodujących uszkodzenia mięśni, a także całkowite przecięcie obu tętnic udowych uda prawego i lewego, a także żyły udowej uda prawego, w następstwie czego doszło do wykrwawienia się pokrzywdzonej, a w konsekwencji do jej zgonu, to jest o przestępstwo z art. 148 § 1 k.k. Odwołujący się - w ramach środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania - przebywał na obserwacji w W. w L. Oddziale I Psychiatrii Sądowej o Wzmocnionym Zabezpieczeniu.

W sporządzonej na potrzeby postępowania przygotowawczego opinii psychiatryczno-psychologicznej (obserwacyjnej) wynikało, że biegli psychiatrzy i psycholog nie stwierdzili u T.M. upośledzenia umysłowego. Stwierdzili natomiast chorobę psychiczną - schizofrenię paranoidalną. Wskazali, że nie jest on osobą upośledzoną umysłowo, natomiast wykazuje skłonność do szkodliwego używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych (w tym środków przeciwbólowych i benzodiazepin).

Pierwsze objawy choroby psychicznej były mało uchwytne, jednak na podstawie relacji badanego oraz zeznań świadków można było odtworzyć objawy zwiastunowe, które obejmowały sferę afektywną, występowały też pod postacią objawów nerwicowych, zaburzeń snu, nastawień ksobnych, zniekształceń postrzegania, podejrzliwości. Samodzielnie jednak leczenia psychiatrycznego nie podejmował. W okresie bezpośrednio poprzedzającym dokonanie czynu zabronionego wymieniony doznawał intensywnych objawów produktywnych psychozy pod postacią pseudohalucynacji słuchowych, „ugłośnienia” myśli. W myśleniu obecne były zaburzenia formalne oraz treści myślenia pod postacią

urojeń ksobnych, prześladowczych, oddziaływania o dziwacznej treści. Ze względu na proces chorobowy pojawiły się u badanego cechy rozpadu osobowości w wymiarze poznawczym, emocjonalnym oraz motywacyjnym. Nie obserwowano zaburzeń świadomości ani orientacji. Potwierdzał halucynacje oraz pseudo-halucynacje słuchowe, relacjonował „ugłośnienie” myśli, wypowiadał urojenia ksobne, prześladowcze, oddziaływania oraz inne o dziwacznej treści. Prezentował zaburzony krytycyzm chorobowy, pozostawał bez poczucia choroby psychicznej.

W dacie czynu, który mu zarzucono, T.M. działał z pobudek chorobowych. Biegli ocenili, że motywacja popełnienia zarzucanych mu czynów miała charakter ewidentnie chorobowy. Jego działanie wynikało wprost z doznawanych objawów psychotycznych (urojeń). W chwili popełnienia zarzucanych mu czynów miał całkowicie zniesioną zdolność rozpoznania i znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem. W tym przypadku zachodziły przesłanki opisane w art. 31 § 1 k.k. Biegli wskazali, że z uwagi na czynny proces chorobowy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo ponownego popełnienia przez badanego czynu zabronionego. Aby temu zapobiec, zasadne jest stosowanie względem opiniowanego leczniczego środka zabezpieczającego, wymaga on bezwzględnie leczenia psychiatrycznego w warunkach szpitalnych. Zachodziły przesłanki określone w art. 93a § 1 punkt 4 k.k. i art. 94 § 1 k.k.

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2019 r., wydanym w sprawie IV K 43/19, Sąd Okręgowy w Lublinie IV Wydział Karny ustalając, że zachowanie T. M. polegało na tym, że w dniu [...] r. w L., działając z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia swojej matki E.M., wielokrotnie uderzył ją nożem o długości ostrza 20 cm w twarz, szyję oraz kończyny dolne i lewą górną powodując tym obrażenia ciała w postaci rozległych ran o charakterze kłutym w zakresie lewej strony twarzy oraz obu ud powodujących uszkodzenie mięśni, a także całkowite przecięcie obu tętnic udowych uda prawego i lewego, a także żyły udowej uda prawego, w następstwie czego doszło do wykrwawienia się pokrzywdzonej a w konsekwencji do jej zgonu, co realizowało dyspozycję z art. 148 § 1 k.k. - postanowił postępowanie karne przeciwko T.M. o czyn z art. 148 § 1 k.k. umorzyć oraz zastosować wobec wymienionego środka zabezpieczający w postaci pobytu w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym. Realizację środka zabezpieczającego

wnioskodawca rozpoczął w R. w S., gdzie przebywał od 16 sierpnia 2019 r. do 4 dnia czerwca 2020 r. Od dnia 5 czerwca 2020 r. detencja i leczenie było kontynuowane w Oddziale Psychiatrii Sądowej o Wzmocnionym Stopniu Zabezpieczenia S. w K. .

U T.M. rozpoznano funkcjonowanie intelektualne w obszarze normy, brak dysfunkcji organicznych CUN, schizofrenię paranoidalną, używanie szkodliwe alkoholu, SPA oraz leków przeciwbólowych i BDZ. W opinii sporządzonej na potrzeby niniejszej sprawy biegły psychiatra miał na uwadze zeznania świadków, którzy wskazywali, że T.M. nie leczył się psychiatrycznie, był jednak poddany konsultacji psychiatrycznej i korzystał z porad psychologicznych. Wziął pod uwagę, że w sprawie karnej w 2018 r. biegli zdiagnozowali schizofrenię paranoidalną, skłonność do używania alkoholu, SPA i leków przeciwbólowych oraz BDZ. Motywacja zarzucanego mu czynu miała charakter ewidentnie chorobowy - orzeczono całkowite zniesienie zdolności do rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem. Biegły psychiatra nie negował, że odwołujący się był w przeszłości leczony psychiatrycznie w prywatnym ośrodku psychiatrycznym „R.”, przy czym nie została załączona dokumentacja z tego leczenia. W 2010 r. leczył się psychiatrycznie w warunkach stacjonarnych przez około 3 tygodnie, następnie kontynuował leczenie w warunkach ambulatoryjnych. Z zeznań E.M. wnika, że jej syn „przebywał w klinice psychiatrycznej w 2010 r. lub 2011 r. z powodu zaburzeń w jedzeniu, które powstały 2 lata po operacji Psychika mu się poprawiła, ale ból pozostał”.

Biegły psychiatra zanegował istnienie u odwołującego się zaburzeń psychicznych z kręgu psychotycznego do 2018 r. Pomimo wzmianki o leczeniu stacjonarnym psychiatrycznym T.M., potwierdzonej zeznaniami matki, brak było stosownej dokumentacji to potwierdzającej. Nawet jeśli był leczony psychiatrycznie w 2010 r., to mało prawdopodobne jest, że powzięto już wówczas rozpoznanie pełnoobjawowej psychozy schizofrenicznej. Rozpoznanie zespołu paranoidalnego pojawiło się w opinii z dnia 22 czerwca 2018 r. Biegły wskazał, że diagnoza schizofrenii paranoidalnej po raz pierwszy została postawiona w trakcie obserwacji sądowo-psychiatrycznej w dniach od 17 października do 13 listopada 2018 r. w Oddziale Psychiatrii Sądowej W. w L. .

Rozpoznana schizofrenia paranoidalna ma charakter psychozy endogennej, przewlekłej, przebiegającej z okresami naprzemiennych remisji i zaostrzeń, rokującej niepomyślnie. Zaburzenia te utrudniają aktualnie funkcjonowanie odwołującego się we wszystkich dziedzinach życia (także w aspekcie pracy zawodowej) i dezorganizują jego funkcje psychiczne w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do pracy z przyczyn psychiatrycznych. Brak jest jednak dostatecznych przesłanek do zdiagnozowania schizofrenii paranoidalnej w okresie przed 16 maja 2018 r. Wobec tego istniejąca aktualnie niezdolność do pracy nie pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej.

Schizofrenię paranoidalną zdiagnozowano u odwołującego się w 2018 r. Wcześniej nie rozpoznano innych zaburzeń ze sfery psychicznej (upośledzenia umysłowego, dysfunkcji organicznych CUN), które mogłyby powstać przed ukończeniem 18 roku życia albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej.

Sąd Apelacyjny podkreślił, że z uznanych za dowód w sprawie opinii biegłych jednoznacznie wynika, że przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie dalszej nauki, w tym również w szkole wyższej, nie wystąpiło u odwołującego się naruszenie sprawności organizmu, które powodowałoby całkowitą niezdolność do pracy. Opinie biegłego psychiatry B.S. - główna i uzupełniająca - szczegółowo umotywowane, sporządzone zostały w oparciu o wnikliwą analizę dokumentacji medycznej, a także na podstawie danych uzyskanych na podstawie wyników badań przeprowadzonych w sprawie karnej. Wnioski opinii biegłego psychiatry zostały fachowo, logicznie i wyczerpująco uzasadnione, dając ostatecznie szczegółowy obraz stanu zdrowia psychicznego odwołującego się. Biegła stwierdziła, że w 2018 r. u odwołującego się zdiagnozowano schizofrenię paranoidalną. Nie negowała, że problemy psychiczne u T.M. pojawiły się wcześniej, w 2010 r., kiedy był konsultowany psychiatrycznie i odbywał terapię psychologiczną - przy czym, jak wskazywała to świadek E.M., była ona związane z zaburzeniami odżywiania. Brak było jednak podstaw do uznania, że powyższe objawy już wówczas powodowały niezdolność do pracy bądź naruszenie sprawności organizmu w związku z późniejszą chorobą psychiczną. Biegła psychiatra wyjaśniła, że podczas badania stanu psychicznego odwołujący się niewątpliwie ujawniałby objawy schizofrenii

paranoidalnej. Jednakże wywiad chorobowy i zgromadzona dokumentacja nie dawały podstaw do stwierdzenia tej choroby we wcześniejszym okresie.

Sąd Apelacyjny podkreślił, że biegli zapoznali się z aktami sprawy Prokuratury Rejonowej Lublin-Południe w Lublinie, dokonali analizy zeznań świadków, wyjaśnień odwołującego się. Wielokrotnie badali go, zbierali od niego wywiad oraz mieli okazję uzyskać informację na jego temat od jego rodziny (telefonicznie i osobiście). Zapoznali się z treścią zeznań między innymi A.K. czy S. S., którzy zeznali, że odwołujący się cierpiał na bóle twarzy, ale nie korzystał z konsultacji psychiatrycznych. Powyższy materiał dowodowy został poddany kompleksowej analizie przez biegłą psychiatrę w niniejszej sprawie. Sąd Apelacyjny uznał, że wywiad uzyskany na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy był wystarczający do sporządzenia opinii orzekającej o stanie zdrowia psychicznego T.M. . W opinii biegłego psychiatry, osobiste przeprowadzenie badania sądowo-psychiatrycznego było obecnie zbędne.

Sąd Apelacyjny, po bezskutecznej próbie uzyskania dokumentacji z leczenia odwołującego się w okresie nauki lub studiów, pominął wnioski dowodowe zgłoszone w apelacji.

Sąd Apelacyjny w konkluzji stwierdził, że całkowita niezdolność do pracy, jak też naruszenie sprawności organizmu powodujące całkowitą niezdolność do pracy powstały u odwołującego się po upływie okresów wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 2194) oraz całkowita niezdolność do pracy powstała po okresach wskazanych w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 1631 ze zm.).

Odwołujący się w skardze kasacyjnej od powyższego wyroku zrzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 286 k.p.c., i. art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 380 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., w związku z art. 382 k.p.c., przez „brak reasumpcji postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie bezpodstawne pominięcie przez Sąd Apelacyjny zgłoszonego w apelacji wniosku dowodowego” o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłej psychiatry B.S. lub dopuszczenie dowodu z opinii

innego biegłego w sytuacji, gdy wniosek ten był uzasadniony, gdyż jego przeprowadzenie było niezbędne do stwierdzenia, czy zaburzenia psychiczne mogły występować u odwołującego się przed 31 sierpnia 2008 r., tj. przed ukończeniem przez niego 18 roku życia, albowiem biegła z zakresu psychiatrii B.S., wydając opinie, nie zanegowała w sposób kategoryczny istnienia u odwołującego się zaburzeń psychicznych powodujących całkowitą niezdolność do pracy przed ukończeniem przez niego 18 roku życia, co skutkowało nierozpoznaniem istoty sprawy i miało wpływ na wynik sprawy;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez jego niewłaściwe zastosowanie oraz wadliwą subsumcję polegającą na uznaniu, że nie został spełniony ustawowy wymóg powstania całkowitej niezdolności do pracy w okresie, o którym mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy emerytalnej, a w konsekwencji na przyjęciu, że odwołujący się nie nabył prawa do renty rodzinnej na podstawie powołanej podstawy prawnej;

2. art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej, przez jego niewłaściwe zastosowanie oraz wadliwą subsumcję polegającą na uznaniu, że całkowita niezdolność do pracy, jak też naruszenie sprawności organizmu odwołującego się powodujące całkowitą niezdolność do pracy powstały po upływie okresów wskazanych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o rencie socjalnej.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący stwierdził, że jest ona oczywiście uzasadniona, ponieważ zaskarżone rozstrzygnięcie w sposób oczywisty narusza przepisy postępowania, jak również przepisy prawa materialnego, w stopniu mającym wpływ na treść orzeczenia.

Dalej wywiódł, że „(...) opinia główna oraz opinia uzupełniająca sporządzone przez biegłą z zakresu psychiatrii B.S. [były] niepełne, wewnętrznie sprzeczne a ich wnioski końcowe budziły poważne wątpliwości” - na co wskazywano w apelacji. Stwierdził, że na podstawie opinii głównej oraz opinii uzupełniającej biegłej nie było możliwe poczynienie

przez Sąd odwoławczy właściwych ustaleń faktycznych dotyczących stanu zdrowia odwołującego się w okresie o którym mowa w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej. W jego ocenie, skoro opinie biegłej psychiatry B.S. nie wyjaśniały okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a ich rzetelność oraz fachowość zostały zakwestionowane przez odwołującego się, Sąd Apelacyjny zobligowany był na podstawie art. 286 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. do dalszego wyjaśnienia „stanowisk wynikających z wiadomości specjalnych” i dopuszczenie wnioskowanych w apelacji dowodów. Tymczasem wnioski wynikające z wyżej wskazanej opinii głównej oraz uzupełniającej Sąd Apelacyjny podzielił w całości, jednocześnie uznając, że z powodu braku dokumentacji medycznej odwołującego się z okresu jego nauki lub studiów dalsze prowadzenie postępowania dowodowego jest zbędne, w związku z czym pominął wnioski dowodowe zgłoszone przez w apelacji - tym samym naruszając przepis art. 286 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

Skarżący podkreślił, że wskazane wadliwości postępowania doprowadziły do naruszenia prawa materialnego. Nieuwzględnienie wniosków dowodowych przez Sąd Apelacyjny skutkowało tym, że Sąd nie ustalił w sposób dostateczny stanu faktycznego sprawy oraz dokonał wadliwej subsumpcji tego stanu do zawartych norm prawnych zawartych w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej.

Organ rentowy, w odpowiedzi na skargę, wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Skarżący wskazał na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Odnosząc się do tej przesłanki, należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Podkreślić przy tym należy, że naruszenie przepisów postępowania podlega ocenie kasacyjnej uwzględniającej treść art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., który za uzasadnioną podstawę kasacyjną uznaje tylko takie naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Podłożem zarzutów dotyczących kwalifikowanego naruszenia wskazanych przepisów postępowania i prawa materialnego jest twierdzenie, że opinie biegłej psychiatry B.S. nie wyjaśniały okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a ich rzetelność oraz fachowość zostały zakwestionowane przez odwołującego się, stąd też Sąd Apelacyjny zobligowany był na podstawie art. 286 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. do dalszego wyjaśnienia spornych kwestii (daty powstania całkowitej niezdolności do pracy – dla potrzeb renty rodzinnej oraz daty powstania naruszenia sprawności organizmu, które, według skarżącego, aktualnie powoduje całkowitą niezdolność do pracy – dla potrzeb renty socjalnej).

Rzecz w tym, że skarżący nawet nie przybliżył, na jakich przesłankach został oparty jego wniosek, że opinie biegłej psychiatry był „niepełne, wewnętrznie sprzeczne a ich wnioski końcowe budziły poważne wątpliwości”, a to oznacza, że niewykazana została

przesłanka oczywistej zasadności skargi. Co więcej, z podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku (opartej w tym zakresie na opiniach biegłej psychiatry) wynika klarownie ostateczny wniosek opinii, że schizofrenia paranoidalna powstała w 2018 r. Jest tak ze względu na brak stosownej dokumentacji medycznej, która potwierdzałaby wcześniejsze powstanie tego schorzenia, oraz dlatego, że podczas badania stanu psychicznego (przez biegłych przed popełnieniem czynu zabronionego) odwołujący się niewątpliwie ujawniałby objawy schizofrenii paranoidalnej. Podkreślić przy tym należy, że biegła psychiatra nie połączyła wcześniejszych (stwierdzanych u skarżącego) zaburzeń odżywiania z aktualnie rozpoznaną chorobą psychiczną (powodującą całkowitą niezdolność do pracy), co ma znaczenie dla ustalenia uprawnień do renty socjalnej (w sprawach dotyczących renty socjalnej istotne jest ustalenie, czy strona odwołująca się jest całkowicie niezdolna do pracy, a potwierdzenie tej okoliczności aktywizuje obowiązek ustalenia, czy jej powodem jest schorzenie powstałe przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej – zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III USKP 92/23, LEX nr 3643805).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto po myśli art. 102 k.p.c.

[az]

[a.ł]